

L e t i t i a O p r i s a n

A r m o n i i

p e

p r a f u l

f i e r b i n t e

- p o e z i i -

(editia a doua)

București, 2021

Ilustrație copertă și interior: *Letiția Oprișan* –
Copyright Visarta 2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OPRIȘAN, LETIȚIA

Armonii pe praful fierbinte : poezii / Letiția Oprișan. -
Ed. a 2-a. - București : Bifrost, 2021
ISBN 978-606-95340-6-9

821.135.1

© Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această
lucrare nu poate fi reprodusă fără acordul scris al editurii
și al autoarei.
Copyright © 2021

Editura Bifrost
Str. Liviu Rebreanu nr.46-58, sector 3, București
e-mail: office@bifrost.ro

www.bifrost.ro

Cuprins

Argument 7 Pasărea din colivie (Prefață de Clelia Ifrim) 9
Colina devastată de inundații 15 Speranțele 16 Pe
metereze 17 Gâlceava frunzelor îngălbenite 18 Globulele
roșii făceau alergii 19 Crengi uscate 20 Parfumul hilar 21
Nu mai încerc 22 Aveam multe reacții 23 Pe praful topit
24 Pe șantiere 27 Repetat 28 Nimic nu mai era viu! 29 O
altă amploare 30 Dezghețul va trece 31 La start 32 Flori
de verbină 33 Eroare de miligram 34 Puteai să ignori? 35
În contratimp 36 Pe nisipul încins 39 La solstițiul de vară
40 În cuibul lor 41 Nimic 42 Priveau spre apus 43 O jale
44 Avortate de un sărut 45 Euforic spălate 46 În seri târzii
47 Era destul soare? 48 Tristețea pădurilor 51 Libelulele
moarte 52 Fără eroi legendari! 53 Pe o altă planetă 54
Concertul de pe lac 55 Rămase în stoc 56 Să nu mă mint
57 Spectatori din întuneric!! 58 Uscându-mi lacrima 59
Dumnezeu se iscălise 60 Celulele canceroase 63 În
contratimp 64 Pe nava din palmele înghețate 65 Se
învârtea! 66 Frunzele îmbobocite 67 Nu vreau! 68 Nu
vom regreta 69 Norul cam rece 70 Clipe din viața mea 71
Mă depășea 72 Pe o clanță de ambrozie 75 Nimeni nu
știa 76 Desenam cu ardoare! 77 Toleranța 78 Nicio
speranță 79 Aceasta-i întrebarea 80 În cutia Pandorei 82
Merg la plimbare 83 Îngerii copiilor 84 Hoinăream
intermitent 87 Verbul – „eu am” 88 Statui efemere 89 Să
revină acasă 90 Doi pițigoi 91 O cursă 92 Premiată 93
Stăteam zgribuliți 94 Nu mai adorm 95 Să țiș 96 Bunica

99 Uitate de părinți **100** Fără un cent **101** În munții Bucegi **102** Vacanță la țară **103** Un fluieraș **104** O idee măreață **105** Așezându-se tandru **106** Mă ocupam **107** În emigrație **108** Pe ordonanța **111** Va cânta **112** Îi dirija **113** Vom găsi **114** Știu că ești rezonabil **115** Astrul dispărut **116** Mă camuflam **117** Tri-guna **118** Insula verde **121** În ceașca impară **122** Mă preling **123** Erai în impas **124** Am strigat **125** Decizie **126** Mai multă iubire **127** Curriculum vitae **131** Lista lucrărilor de pictură și grafică **134**

Argument

Chiar dacă mi-am structurat fluxul creativ de-o viață în zona artelor vizuale, în subteran a existat permanent o pânză freatică de poezie care mă ferecea chiar și în ipostaza latentă.

Acest nou volum de poezie am vrut să fie ceva mai altfel decât cele anterioare. Nu știu dacă am reușit. Versurile venite spontan în spiritul meu, m-au învăluit nesperat de incantatoriu în multiple ipostaze, care nu de puține ori m-au surprins.

Am o constanță a orelor de lucru. Dar mi se întâmplă și să am nevoia de a începe să scriu spontan într-un mod imperios.

De fapt știu de mult că secretul creativității este munca constantă într-o anume ritmicitate.

Metoda nu dă greș. O folosesc de câte ori am de adus ceva pe lume, ceva deosebit din domeniul creației artistice: pictură, desen, poezie. Actualmente, trebuie să recunosc, m-a acaparat mai mult poezia. Și nu regret.

Letiția Oprișan

Pasărea din colivie

Se spune că o imagine face cât o mie de cuvinte. Cred că putem adăuga și spune, că un cuvânt face cât o mie de gânduri. Cartea de versuri a Letiției Oprișan *Armonii pe praful fierbinte* este un astfel de exemplu. Mirajul cuvintelor a *capturat-o* pe pictoriță, și lucrările de pictură, desen și grafică selectate pentru aceste armonii, fac trecere a de la imagine la gând.

Gândurile, invizibile în poezie, sunt prezente vizibile în mai toate tablourile, ca niște filamente foarte fine, sub forma unor linii ondulate, sau într-o mișcare discontinuă, sub forme ușor de recunoscut sau ezoterice. Cred că aceste filamente, cu înțelesul lor latin de *geană* sunt foarte adecvate chipurilor, fețelor, care se adună în paginile cărții. Este o galerie întreagă de chipuri – chipul papaga, chipul floare, chipul sărut ... Ochiul fiecăruia, bine conturat, are nevoie de aceste gene.

Gândurile, ideile, ca flux al apei *subterane* despre care Letiția Oprișan vorbește într-un scurt *Argument* la începutul cărții, invadează imaginea și se transformă în literă scrisă. Armoniile sunt subiective, ca și speranțele, și întrebările retorice au liniștea răspunsului știut dinainte.

*Pe catedralele de nisip ți-ai instalat umbrele de tăcere.
Din eternitate
se vor întoarce ideile zămislite de noi
în cetate ?*

Contrastând puternic cu desenele care au o notă ezoterică, o simbolistică a fragmentului, poeziile Letiției Oprîșan, prin rimele simple și jucăușe, sunt ca o pălărie de arlechin, unde se adună și *roua din zori și ziua fără ninsori*.

Poate tocmai aceste rime, sau altele *din tolba plină / cu semințe de flori de verbină* restabilesc la nivel elementar, o relație lejeră, armonioasă, între ele și chipurile pictate, fragmentate, dispartate ... Înclin să cred că ele sunt unul și același, trecând prin diverse stări afective ale unui singur portret neterminat.

Jocul cuvintelor se integrează în spațiile libere ale desenelor, și sunt legate tocmai cu firele, filamentele gândurilor sau ideilor.

Privite

pe ambele părți, cuvintele învățate

aveau totdeauna dreptate.

pe care o purtau într-un coș de paie uzate

laolaltă cu fructele uscate.

Un proces lent de dezintegrare, de *frunze roase*, de fragmentare, de disoluție a imaginii, fie ea creată vizual, sau ca rezultat al cuvintelor, depășește starea de armonie.

Vraja armoniilor incendiare

plutea în răscrucea de timp ,

*se transforma într-o boare
strălucitoare.*

Ca și *motivele ploii torențiale*, acest proces de disoluție, la nivel personal sau artistic, trece dincolo de ziua când se culeg merele, zi ca simbol pentru crucea timpului. Chipul unei fete, o scară și un măr cules, trag balanța spre colivia unde este închisă o pasăre.

Începe sfârșitul jocului, *Endgame*.

Care este motivul pentru care o femeie își îndreaptă mâna spre pasărea închisă în colivie ?

Într-adevăr o imagine face cât o mie de cuvinte ! Plus o întrebare: Cine va da drumul păsării din colivie ? Pictorița sau poeta ?

Cartea Letiției Opreșan nu este decât un preambul, un preview, pentru cealaltă față a lucrurilor.

Clelia Ifrim

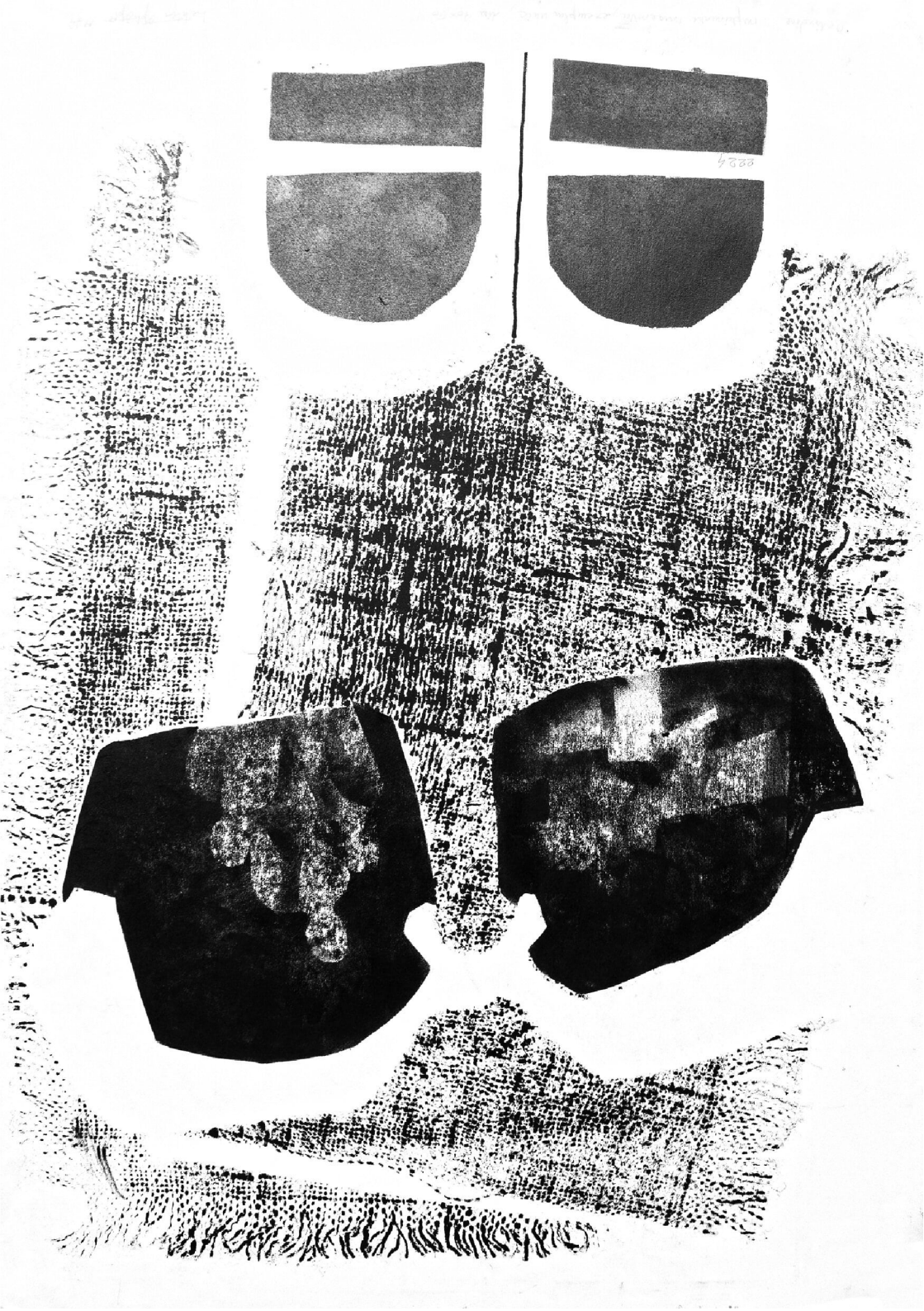
Membră a Uniunii Scriitorilor din România

2164

Noapte pe balcon
a/h, 29 x 22 cm

Lehla Ojari
2010

Insula verde

E dificil să ai o grădină pe acoperiș?
cu un tufiș de sulfină
și garajul de la subsol
aproape gol?
putem merge afară să vedem piscina de la intrare
să mergem pe o cărare de ADN?

armonii rătăcite pe gând dedublat în boarea pe care
m-am ancorat
înainte de naștere?
am înțeles foarte bine să nu fac zgomot când singură
plec
pe insula verde
cu sarcini incerte
și fără părerii crescute în palma dreaptă pe îndelete.

mai urcăm înc-o treaptă
cu verbul rănit în brațe
excentrici în acest episod
când pot fi raza strivită
orbită
de dimineață
cu verdele crud
rămas încă în viață?

În ceașca impară

Am rămas suspendată
în golul format de cuvintele
noastre nespuse
aduse la mal
de ultimul val
despicat de o undă prea udă.

nimeni nu putea să ne audă
silaba slăbită și udă
colorată în portocaliu
ceva mai viu
mai uituc
nu mă putea îndruma încotro să apuc

metaforele care curg
în clipele desfrunzite
părăsite
se uitau în coșciugul gol și nu înțelegeau
că eu mai exist.

era trist
și nu puteam să mai risc
să mă despart de încă un disc
din coloana mea vertebrală
și-așa destul de precară.

În ceașca impară
e multă cafea în care mă bălăcesc:
amintirile toate în cor mă iubesc.

Mă preling

Mă usuc pe o lacrimă ce înverzește
mă preling
previzibil pe zidul întunecat
necruțător
erai sigur că marea întrebare mă urmărește?
erai sigur că nu știam să mor?
târând-mă în apa fierbinte
dintre cuvinte?

prefixele au luat drumul exilului fiind mai ușor
să se uite din zbor
paradoxal, la altarul de foc

într-un loc
cu vocație
așteptam o reacție
mai eficace
mai diferită
cu toleranță pe fațada istoriei
în putrefacție.

Erai în impas

Explicabil,
stratul gândirii subtile se dezintegra
și lăsa în urma lui o întrebare cu infinitul intact
mă mușcă atâta lumină în cimitirul înconjurat cu
sârmă ghimpată
intrată
în ochii care plâng
lăsând un gol imprevizibil
în cavoul cel mai luxos.

un gând dureros
patrula în frig pe virgula rătăcită vizibil
scâncind la fiecare pas

erai în impas
când zorile s-au ivit
și tu încă n-ai adormit.

Am strigat

Ne vom întâlni pe o şansă?
vom viețui în chilia idilică?
la doi pași asumați separați,
sau ne vom îneca într-o boare intermitentă
adusă de îngerii înțelepți
care ne poartă?

În viața de aici nimic nu-i etern veți vedea

să nu crezi că vei întâlni vreodată
un cer
fără mister

și să nu cazi
cu ignoranța în brațe
din prea multă trufie
pe glie.

vom întâlni în curând oamenii superbi
iubitori
cu lumina stratificată
brumată în ger

cu eternitatea în cârcă
am strigat:
„înscrie-te pe cer”!!

înscrie-te pe cer
am strigat în sfârșit.

Decizie

Aș da niște talanți
pentru cele două grupe
de ignoranți
din viața mea.

fără urmă
să rămână în urmă
pe drumul neasfaltat

pe câmpia pustie
pe vântul camuflat
fără regie

să știi că am aflat
misterul intrat în putrefacție
îmbălsămat pe o fracție
din palat

nu poți fi ignorat
în recidivă
doar asumat.

Mai multă iubire

Versanți haotici deshidratați
uscați, ratați
în incinta galactică
mă lăsau singuratică.
dar
eu așa mă simțeam foarte bine.

învăluită-n suspine
o generație
facea senzație
privind pământul din partea opusă.

povestea așa fiind spusă
cu toții ne vom îmbarca spre o altă planetă
știi bine
cu viețuirea mai certă
și cu mai multă iubire.

Curriculum vitae - Letiția Oprișan

Născută la data de 27.03.1937, în Podu Turcului, Bacău, pictoriță, graficiană, poetă, scriitoare, este licențiată a *Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”* din București, secția pictură, clasa Maestrului Al. Ciucurencu. Expune constant la Saloanele de Artă pictură și grafică. Participă la multe Simpozioane și Tabere de creație artistică.

Bibliografie:

Profesional Women, American Profesional Institut;
Enciclopedia personalităților din România, zug Switzerland;
Personalități băcăuane, Cornel Galben;
Lexicon critic și documentar, M. Deac;
Presences de la peinture contemporaine roumaine en France avec Soleil de l'Est;
Enciclopedia Who's Who în România, ediție princeps;
Enciclopedia Artiștilor Români Contemporani, A. Cebuc, Vasile Florea, Negoită Lăptoiu;
Colecția UAP a artiștilor plastici contemporani din România.

Premii, distincții:

Premiul I pentru pictură la Bienala de artă Târgoviște;

Premiul pentru pictură a UAP Buzău;

Premiul pentru pictură a UAP Chișinău;

Premiul II pentru pictură la Expoziția Națională a Cadrelor Didactice;

Nominalizare - personalitatea anului Who is Who, zug Switzerland;

Titlul de *Cetățean de Onoare al Județului Bacău* și titlul de *Cetățean de Onoare al Comunei natale Podu Turcului*;

Diferite diplome de excelență și de participare la evenimentele culturale la care a luat parte.

Colecții:

Are lucrări în multe colecții de stat și private în țară și în străinătate în: Muzeul Național de Artă al României, Muzeul de Artă Bacău, Muzeul de Artă Chișinău, Muzeul de Artă Rm. Vâlcea, Colecția Primăriei din Collioure, Franța, Colecția de Artă a Parlamentului României, Colecția de Artă a casei memoriale Mihai Eminescu, Ipotești. Colecții private din România, Franța, Germania, Marea Britanie, Olanda, Italia, Spania, Suedia, SUA, Canada, Japonia, Australia, Rusia, etc.

Publicații:

Mic album de pictură, colecția Artiști români contemporani, Editura Tracus Arte, București, 2013;

Album de pictură monografic - concept Letiția Opreșan, Editura Centrul Cultural Palatele Brâncovenești, București, 2016;

Album de grafică - concept Letiția Opreșan, Editura Niculescu, București, 2018;

Treptele tăcerii, versuri, Editura Coresi, București, 2019;

Diminețile cu insomnii, versuri, Editura Coresi, București, 2020;

Strigătul din Steaua Polară, versuri, Editura Coresi, București, 2020;

Privire concentrică, versuri, Editura Coresi, București, 2020;

Evadare din cotidian, cugetări în umbra șevaletului și aforisme ale autoarei întregit prin adăugirea unei selecții din textele criticilor de artă care i-au însoțit activitatea expozițională, Editura Coresi, București, 2020.

Lista lucrărilor de pictură și grafică

A. Pictură:

Simpatetice – carte obiect, pag.18, acrylic și colaj pe hârtie, 44 x 34 cm, 2015 / *coperta*

Egipteanca, tehnică mixtă pe carton, 70x50, 2011 / pag.2

Luna albastră, tehnică mixtă pe carton, 70 x 50 cm, 1982 / pag.13

Clepsidra, tehnică mixtă pe carton, 70 x 30 cm, 1982-86 / pag.14

Reverie, tehnică mixtă pe carton, 68,5 x 48,5 cm, 2011 / pag.37

Amazoana, acrylic pe pânză, 80 x 60 cm, 2013 / pag.38

Prințesa în galben, tehnică mixtă pe carton, 69 x 49,5 cm, 2008 / pag.61

Finalul, acrylic pe carton, 70 x 50 cm, 2012 / pag.62

Discuția, acrylic pe carton, 70 x 50 cm, 2001 / pag.85

Personaj grăbit, tempera pe carton, 70 x 60 cm, 1974-1991 / pag.86

Zeița Iștar, acrylic pe pânză, 73 x 54 cm, 2012 / pag.109

Toast, ulei pe carton, 68 x 49,5 cm, 2011 / pag.110

Discursul, acrylic pe pânză, 50 x 40 cm, 2019 / pag.129

Solistă, acrylic și colaj pe pânză, 40,5 x 28,5 cm, 2019 / pag.130

B. Grafică:

Nud pe canapea, *acrylic pensulă pe hârtie*, 42 x 29,5 cm, 2016 / pag.25

Fată cu pești, *tuș pensulă pe hârtie*, 70 x 50 cm, 2018 / pag.26

Spre casă, *acrylic pensulă pe hârtie*, 30 x 21 cm, 2016 / pag.49

Revenire, *acrylic pensulă pe hârtie*, 28 x 19 cm, 2016 / pag.50

Fuga, *acrylic pensulă pe hârtie*, 42 x 29,5 cm, 2016 / pag.73

Ninet, *acrylic pensulă pe hârtie*, 30 x 23 cm, 2016 / pag.74

Clepsidra, *acrylic pensulă pe hârtie*, 29,5 x 21 cm, 2016 / pag.97

Vară toridă, *acrylic pensulă pe hârtie*, 29,5 x 21 cm, 2016 / pag.98

Noaptea pe balcon, *acrylic pensulă pe hârtie*, 29 x 22 cm, 2010 / pag.121

Ochelarii, *imprimare tuș tipografic pe hârtie*, 70 x 50 cm, 1977 / pag.122

